



IN PACE IN DIPSUM



DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA



ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM



ETTURTUR NIDUM ALTARIA.

QUI FRUMENTUM



LECTORUM CONSERVASTI

XXXIII. ÉVF. 1933. OKTÓBER

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Budapest, Üllői-út 77.

Előfizetési ára egy évre 2 P 50 f.
Jelen példány 25 f.

Megjelenik minden hó elején.

Stephansum nyomda r. t. Budapest.

ECCE PANIS ANGELOUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FIDUUM



CUJUS NON SUM DIGNUS.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU



IT DEUM ADORAVIT

SACRIFICIUM DEO



SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES



PARCE POPULO TUO.

ECCE AGNUS DEI



CUJUS NON SUM DIGNUS.

TARTALOM: *Mátrai Gyula dr.*: Az ideai eukarisztikus díszgyűlésünk. — *Kupka Izabella*: Új harangok. — Impressziók az Örökimádásról: *Vecsey Lajos, Volarics Ferenc és dr. Hütter Lajos* tollából. — *Pálfi Lajos dr.*: A császárné kincses szekrénye. — Oltáregyesületi élet.

Az őszi katolikus nagygyűlés keretében tartandó eukarisztikus díszgyűlésünket az idén egészen az Örökimádás jubileumának szenteljük. Ideje: *okt. 9-én reggel 9 óra*. Helye: *az Örökimádás-templom*. Elnök: *dr. Serédi Jusztinián* bíboros hercegprímás esztergomi érsek.

Szónokok: *dr. Schütz Antal* egyetemi tanár; *Őeminenciája és dr. Mátrai Gyula* tb. t. p. h. az Örökimádás-templom igazgató lelkész. Minden beszéd az Örökimádásról fog szólni. Szeretettel hívjuk az eukarisztikus lelkeket díszgyűlésünkre.

Az eukarisztikus gyermekszövetség *okt. 7-én délután a Tattersallban* tartandó gyermekgyűlésen vesz részt.

okt. 9 és 10-e közötti éjjel pedig este 9 órától reggel 1/26-ig tartó éjjeli szentségimádás lesz az Örökimádásban kizárólag csak férfiak számára. Csak jeggyel lehet bemenni este 8 órától kezdve. Jegyeket ingyen adjuk. Csak 600 jegyet adunk ki, hogy mindenki leülhessen. Éjfél után szentmise lesz közös szentáldozással. Különben a program mindenben azonos a szept. 7—8-i éjjeli szentségimádással. Jegyek *okt. 1-től* a lelkészi irodában *Üllői-út 77.* kaphatók. *okt. 11-én reggel 8 órakor* az Örökimádásban lesz a nagygyűlést befejező *Te Deum* főpapi szentmisével kapcsolatban. Prédikál: *Dr. Mészáros János* p. prelátus.

Október havi imaszándékunk: *A most meginduló akció katolika sikere*. Sok kegyelem kell ehhez a munkához; s elsősorban az eukarisztikus lelkek eszközölhetik ki, azokat szentségimádási óráikban.



Az idei eukarisztikus díszgyűlésünk.

Egészen az Örökimádás-templom jubileumának szenteljük az Oltár-egyesületnek a katolikus nagygyűlés keretében szokásos díszgyűlését.

Idei katolikus nagygyűlésünk az akció katolika jegyében folyik le, minden gyűlésén az akció katolika gondolatai és célkitűzései képezik a beszédek tárgyát. Tulajdonképpen minálunk sem lesz más, mert az Örökimádás-templom a mi országunk első «katolika akciójának» az egyik eredménye s az új akció katolikának kegyelemmagazinja.

Magyar hazánk katolikus élete, a XIX. század végén liberális nyomás alatt különösen a fővárosban senyvedt el és lett a szó szoros értelmében sekélyessé. Alig volt valami jelentősebb katolikus megmozdulás. S az Oltár-egyesület tagjai szorgalmasan jártak az Úr elé. A liberalizmus buzgóságot fagyasztó hatását a szentségi Jézus eukarisztikus Szívéből kilobbanó kegyelemsugaraival ellensúlyozták, sőt elérték azt, hogy az Oltár-egyesület tevékenységére az egész ország felfigyelt és mint a nagyvárosi ember a tiszta falusi levegőt, szívta magába a katolikus társadalom azt a szellemet, mely azután annyi szépséggel hintette tele a magyar katolikus egyház arculatát és oly sok erődöt emelt a krisztusi szellem fellelegváraiként. A szó szoros értelmében igaz, hogy ebben az országban az Oltár-egyesület volt az első akció katolika megindítója, mert vezetősége a buzgó szentségimádás és új katolikus életstílus krealása mellett, ott volt minden az egyház szempontjából fontos megmozdulásnál. A legtöbbször nemcsak mint összetevő erő, hanem mint kezdeményező, indító és sokszor kivitelező. Az Oltár-egyesület igazi katolikus aktivitásának gyümölcse az Örökimádás-templom is, amelynek tervéről az egész ország katolikussága tudomást szerzett s amelynek költségeiben az egész ország katolikusságának áldozatos adományait gyűjtötték össze azok a buzgó oltár-egyleti hölgyek, akik nemcsak pénzt gyűjtöttek, de apostoli lelkesedéssel evangelizálták azokat a házakat, ahová az Örökimádás eszméjével bekopogtattak. Amikor az Örökimádás-templom elkészült, ugyanakkor egy másik — lelkekből épült —

nagy temploma is készen állott a szentségi Jézusnak abban a buzgó eukarisztikus táborban, amelyet az Örökimádásért kifejtett aktivitás hozott össze. S ez volt a fontosabb! Az Örökimádás csak bizonyítéka, nagy fölkiáltójele és tüzhelye az első akció katollikának.

De helyesen illik bele a mi dízgyűlésünk az ideai «akció katolika» nagygyűlésünk keretébe azért is, mert nem lehet eredménye az akció katollikának imádság nélkül. Hol imádkozzanak az akció katolika sikeréért máshol, mint az Örökimádás-templomában. Igen, ahol az Úr Jézus előtt állandóan imádkoznak. Amelyik templomban reggeltől estig engesztelő rekompenzációt mutatnak be az isteni Fölségnek s a buzgó eukarisztikus lelkek magukban is bőségesebb kegyelmi tevékenységre indítják az Úr irgalmas jóságú Szívét. Maga az egész templom áhítatot lehel és buzgóságot ébreszt. Azt lehetne mondani róla, hogy a kegyelem magazinja: senkise megy el onnét anélkül, hogy a lelkében ne vinne valamit magával az Úr Jézus ajándékaiból.

Kedves oltáregyesületi tagok! Imádkozzunk azért, hogy a mi eukarisztikus dízgyűlésünk — ilyen értelemben is — méltóan illeszkedjék bele a katolikus nagygyűlés keretébe és az az éjjeli szentségimádás, amelyet ugyanakkor 600 férfitestvérünkkel tartunk, csak ünnepélyesebb megnyilatkozása legyen annak a folytonos kegyelemkieszközlésnek, amelynek az Örökimádásban és az Oltáregyesületben mindenütt szolgálatában akarunk állani buzgó imádságainkkal.

Mátrai Gyula dr.

ÚJ HARANGOK

- | | |
|--|---|
| Egy forró vágy... egy magasztos eszme... | Könnylű szellő szárnyra kapja hangját, |
| S mennyi munka... mily sok áldozat! — | Mely szívünkhez szól simogatón, |
| Tűzes lelkek mennyi láradsága! | S vlszi lelkünk könnyes, hű imáját |
| S égigszálló ima-áradat!... | Hz űr trónusáig bódolón. — |
| ... S ime itt van: — zengő ércbe öntve | Zengje, Uram, örök dicsőség |
| H gyönyörű, nagy, szent álmódás! | Harangjaink imádó szava! |
| H nagyharang áldást hintve kondul... | ... S hulljon le ránk szerető Szivedből |
| S „Ave“-i tebeg az „Úrangyalás“. — | Szent kegyelmed égi harmata! — |

Kupka Izabella.



Impressziók az Örökimádásról.

Vecsey Lajos írja:

1929 nyarán mint újmisésként kerültem először az Örökimádás-templom szolgálatába. Nagy dolog először az Úr oltárához állni, a szent misztérium csodás világát itt a földön megjeleníteni, bárhol történjék is, de akkor mindjárt éreztem s azóta is állandóan érzem, hogy az Örökimádás, ahol állandó imádása van a Legszentebbnek, különös inspiráló hatással van a lelkekre. Olyanforma érzés ez, mint amelyet az apostolok érezhettek a Táboron: jó nekünk itt lennünk. Jó nekünk itt leborulnunk, hódolnunk, imádnunk, nap-nap után adorálnunk. S ha arra gondolok, hogy 25 éven át körülbelül kétmillió szentáldozást végeztek itt, a táborhegyi glóriát, az égieknek a földiekhez való közelségét jobban átértem, felfogom.

Azóta, hogy a templom fennáll, történtek nagy világesemények: végigsöpört a földtekén a háború viharja, sok trón letűnt a magasból, a hódolók, udvaroncok seregei széteszlottak, de az Örökimádás forrásai nem apadtak ki. A vigaszt keresők, tragikus bukásokból megtérők, vagy a rajongó Istenkeresők állandóan váltakoznak, csak az Eucharistia elrejtett Istensége hallatja folyton egyformán szavát: ha kik fáradtak és terhelték vagytok, jöjjetek hozzám mindnyájan és én megnyihítlek titeket...

Valahányszor elmegyek az Örökimádás-templom előtt, mindig megáll tekintetem egy-egy pillanatra annak égfelé törő tornyán. Mit jelent a templomtorony? Kifejezése a lelkek magasba emelkedésének. Azt mondja állandóan: tekinteted, szíved, lelked, egész éned folyton az ég felé nézzen; vágyaid, ambícióid, életcélod oda tendáljon; ha összetörött is fizikumod s fogyjak erőid, a lelked annál inkább az ég felé nyúljon, nőjjön. Nézd e köveket: mind emberi kéz munkája; az akarat és erő összefogása öntötte őket formába. Kalapács, véső, feszülő izmok munkája kellett hozzá, hogy az istenimádás magasztos célját szolgálhassa. A lelkeket is erő: az akarat és kegyelem mun-



P. Buttykay a szentévi feszület alatt megáldja az Örökimádás stációsképeit.

kája lendíti a magasba... Belépek a templomba. Magasba emelkedő ívek fonódnak össze s a főoltár sok kis tornyocskája bontakozik ki a misztikus fényben. A tabernákulum fölött glóriás fényben ragyog elé a szentségtartóból az Eucharistia. Ezelőtt kilenc évvel jártam először az Örökimádásban egyik katolikus nagygyűlés alkalmával: azóta ez a kép maradt meg emlékezetemben. A kép most eleven valóságban mindennap előttem van, álom a megvalósulás világában. S ki tagadná, hogy az ilyen álmok valóráválásuk pillanatától kezdve a legmélyebb lelki motívumokká válhatnak? A mindennapi oltárszolgálat csak erősíti ezeket bennünk s végül élő instinctusokká lesznek számunkra. Az Örökimádás oltára is ilyen eleven, élő instinctust jelent nekem. Művészi faragású díszei, szoboréktiményei, sok fényes gyertyái — körülvéve a Sacramentum mirabilist — húznak, vonzanak, mint tikkadt vándort a forrás s beteget a fenyves s a hegyek tiszta levegője. Quid retribuam?... Szent Tamással leborulunk és elrebegjük: Imádunk elrejtett Istenség...

Az Örökimádás 25 éves jubileumán nem lehet hőbb kívánságunk, mint-hogy a lelkileg fáradtak és betegek minél számosabban jöjjenek üdülni, gyógyulni, erősödni, nőni az Élet forrásánál.

Volarics Ferenc írja:

Még egészen kisgyermek koromban történt. Tisztán már nem is emlékezem rá. Eljöttem én is, mint kíváncsi kis gyermek a nagy templomba, az Örökimádásba. Egy osztálytársam hívott ide.

Kíváncsi izgatottsággal léptem be. Tekintetem egyszerre az oltáron trónoló Ur Jézusra esett. Úgy megkapott a gyertyaláng szeléd lobogása, a mindent betöltő félhomály, a templomban uralkodó csend. Az emberek jöttek, imádkoztak, elmentek. Így ment ez állandóan... Jöttek a sebzett lelkű emberek az oltár elé, mint valami forráshoz, hogy lelkük gyógyulást, kesergő szívük vigasztalást nyerjen. A sok ember mind kapott valamit, mert mind nyugodtabb arccal távozott, mint érkezett.

Csodálatos... tört fel akkor a sóhaj lelkemből. Azután úgy elgondolkoztam a magam kis gyerekeszettel, milyen jó ez a templom az emberek számára. Hűsítő, erősítő oázis az élet nagy sivatagában. Elhatároztam, hogy belépek az Oltáriszentséget különösen tisztelő szövetségesek közé, az Eucharisztikus Gyermekszövetségbe. Itt hallottam először a kis Szent Tarziciusról. Valahányszor életének történetét hallottam, mindig megsirattam. Megsiratam, mert megszerettem. Tetszett nekem hősies bátorsága, nagy önfeláldozása. Úgy szerettem őt elképzelni, anint vitte az Urat.

Ez a kép később beleégett lelkembe. Mind mélyebben és mélyebben. Komolyabban és érettebben gondoltam át, mit jelent vinni az Urat a beteg-lelkű embereknek. És ha úgy nehézségek merültek fel, akkor eszembe jutott az én kedves szentem és mindig átsegített a gyermek- és ifjúkor nehézségeim.

Lassan azt vettem észre, hogy Szent Tarzicius élete mindig vonzóbb hatással van reám. Mindig erősebb és erősebb lett bennem a vágy, hogy én is vihessém az Urat. Vihessém a szenvedőnek, a kétségbeesettnek, hogy gyógyulást nyerhessen beteg lelkének.

Az idő kereke feltartóztathatatlanul rohant. A kis diákból nagy diák, a nagy diákból lassan kispap lett. A múltó idő meghozta azt, amit oly félve terveztem...



Az Örökimádás jubileumi szentmiséjének papsága, akiknek asszisztenciája — itt — még nem látott pompát kölcsönzött a jubileumi szentmisének szeptember 8-án.

Néhány hete csak. Erre már egész tisztán emlékezem. Ez volt az én nagy napom. A gyermekkori álmok teljesedése. Újmisés meghatódottság vett rajtam erőt. Az oltárnál, amelynél eddig csak térdeltem, már szentmisét mondhattam. És eljött a várvavárt pillanat is, a szentáldozáskor Szent Tarzicius szerepét töltöttem be, vittem az Urat az Őt éhező lelkeknek. Vittem boldogan, mert láttam vágyakozó tekintetüket.

... Most jubilál e templom. Ki tudja, hány lélek jöhetne ide háladalt, örömeiket zengeni. Csak az Úr Jézus látja őket. Látja, amint a szeretet lángja kigyullad ezekben a lelkekben. Ha távol is vannak, de idegondolnak és meggyújtják az emlékező hála szeretetmécsesét...

Dr. Hüller Lajos írja :

Róma a források és szökőkutak városa. A fáradt, tikkadt zarándok lépten-nyomon fölfrissítheti magát csobogó, vagy magasba szökellő hűs vizükkel. Van azonban az üdítő források százai közt egy, amelyet minden római zarándok fölkeres, amelyet elkerülni nem lehet, mert szépsége különösen este, amikor elbűvölő fényben ragyog, egyenesen lenyűgöző. Az emberek százai ülnek ilyenkor a trevi forrás körül, halkán, suttogva beszélgetnek, hogy a habok lelket pihentető csobogását meg ne zavarják s szemük az elragadtatás bájával tapad a gyöngyöző hullámokra. Erről a forrásról tartja a legenda, hogy aki iszik a vizéből és beledob egy soldót, nem hal meg anélkül, hogy még egyszer vissza ne térne az Örökvárosba . . .

Minden templom, a roskadozó, a vályogból épült épügy, mint a márványbazilika az élő vizek forrása. Célja az, hogy a munkában, gondban, küzdelmekben kifáradt földi zarándok lelki üdülést, megnyugvást s új erőt nyerjen falai között. Budapest 50 temploma is ezt a célt szolgálja. Van azonban közöttük egy, az Örökimádás, melyhez hasonló nincsen, mert oltárán soha ki nem alusznak a gyertyák. Padjaiban a nap minden órájában számtalanok ülnek, szemük a lux mundi-ra, a világ világosságára tapad s lelkük megtelik az igazi béke édességével. Ha összegyűjthetnénk a könnyeket, melyeket a százezrek 25 év alatt itt elsírtak, tengerszem lenne, melyben az Isten arca tükröződnék vissza ; ha felfoghatnánk a sóhajokat, melyek egy negyedszázad alatt innen törtek az ég felé, hatalmas, tisztító pünkösdi vihar lenne ; ha láthatnánk a kegyelmeket, melyeket az eucharisztikus Jézus itt osztott szét, koldusszegénységgé válna Dárius és Salamon minden gazdagsága. Erről a budapesti trevi kegyelemforrásról nem a legenda tartja, de a hívek tizezreinek ideözönlése bizonyítja, hogy aki egyszer látja és iszik kegyelmeinek vizéből, gyakran visszatér ide, s elfelejteni nem tudja soha.

Az Örökimádás jubileumáról a rádió közönsége is tudomást szerzett, mert szept. 10-én a királyi vár Szent Jobb plébániatemplomában ezen a napon *dr. Mátrai Gyula* t. b. t. p. k. lelkész prédikált és beszéd-témájául az Örökimádás jubileumát választotta. Fölhívta az egész ország katolikusait arra, hogy bárhol vannak, bármilyen messze esnek az Örökimádástól, legyenek közel szívük szeretetével és imádatával a

szentségi Jézushoz, hogy az Örökimádás-templom szimboluma lehessen annak a nagy lelki «Örökimádás»-nak, amelyet az ország katolikusainak élő hitből fakadó eucharisztikus lelkülete ivel a legméltóságosabb Oltáriszentség fölé.

Őszi katolikus nagygyűléseink okt. 7-től okt. 11-ig lesz az idén. A mi programunkat lásd a címlap belsőjén !

A császárné kincses szekrénye.

APÜSPÖK magához hivatta Verneau atyát. Igen kínos ügy forgott szóban. Verneau atyát ugyanis kiküldték Charleroyba, hogy prédikációt tartson a munkásoknak. Verneau atya megérkezésekor a munkások éppen streikoltak s ilyenkor a munkások bizony sokszor zabolátlanak. Verneau atya tudósította is a püspököt, hogy levelet kapott, miszerint meghallgatják prédikációt, de ha csak egyszer is említeni meri az Isten nevét, vigyázzon, mert botrányt csapnak a templomban.

— Amikor felmentem a szószékre — mondja Verneau atya — tisztában voltam vele, hogy ezek valóban be is váltanának fenytésüket. — Verneau atya kistermetű, sovány barát volt. Bizonyos, hogy ez a jelentéktelen formájú barát gyáván viselte magát a munkások között. — Hallottam azt is — szólott a püspök — hogy Ön engedett a munkások kívánságának. — Azt hiszem, nem kell külön hangsúlyoznom, Monseigneur — szakította félbe a páter a püspököt alázatos hangon — az volt a hitem, hogy az egyháznak, ha csak lehet, kerülnie kell a botrányos jeleneteket. — De mikor az egyház nem meri hirdetni az Isten nevét... — Monseigneur, hallotta a prédikációt? — A püspök fel s alá járt a szobában, hogy lecsillapodjék. — Ön természetesen tudja azt a beszédet, — kérdezte azután. — Igenis, Monseigneur. — Adja hát elő, mondja el szósz szerint úgy, ahogy elmondta a munkásoknak.

— Polgártársak, Polgártársnők! — kezdte el Verneau atya a prédikációt szokásos hangján. A püspök megrezzent. — Nagyon szeretik, Monseigneur, ha így szólítják őket. — Mit sem tesz, Verneau atya, csak folytassa. — A püspök megborzongott kissé ettől a megszólítástól, amely egy szempillantás alatt eléje varázsolta az egész helyzetet. Látta a «fekete föld» gyermekeinek egész gyülekezetét, amelynek Verneau atya prédikált. Látta a népet, amely nyomorgott. — Polgártársak és Polgártársnők! — Kezdte újra a beszédet Verneau atya. — Volt egyszer ebben az országban egy császárnő, névszerint Mária Terézia. Bölcsőbbet s jelesebbet Belgium soha sem látott nála. Más uralkodók haláluk után elveszítik uralmukat, ő azonban — bár Ausztriában és Magyarországon elvesztette trónját — Flandriában máig is ő uralkodik. Uralmát senki sem döntötte meg, mert amit Mária Terézia ajándékozott a népnek, az megbecsülhetetlen. Körülbelül 150 évvel ezelőtt, uralkodása kezdetén beutazta Belgiumot s amikor a nagy városok látásával betelt, elment a tenger partjára, hogy meglássa a nyomorgó népet. Amit ott látott, elbúsította. Látta, hogy egész országutak, falvak templomokkal együtt merültek el a tengerbe. Látta az elmocsarosodott földeket, ahol csak a nád és káka tudott megmaradni. A császárné egész nap azon tűnődött, hogy hogyan segítsen e szegény népen. A rákö-

vetkező nap vasárnap volt és a császárné misét hallgatott Blankenberghében. Mise előtt Mária Terézia körül járt és szóba állott a néppel. A nieuporti kikötőfelügyelő elmondta a császárnénak, hogy Aertsen Cornélius ladikját tegnap éjjel a szél felfordította, bár élve menekült, de megőrült, mert tudta, hogy ha elvész, felesége és gyermekei éhen fognak veszni s ez a gondolat esztől fosztotta meg. A heysti lelkész elmondja, hogy Van Ravesteyn Jakab felhagyott a talajozással és minden hasznos munkával, amit eddig üzött, mert pénzt örökölt, de kevesebbet, mint amennyire számított s most nem mer belevágni semmibe, mert attól tart, hogy nem futja a pénzből. Végtelen sok a tennivaló, mondja a lelkész, de nem történik semmi sem mindaddig, amíg nem bizonyosak az emberek abban, hogy van olyan forrásuk, amelyből futja mindenre. Majd a legöregebb Middelkerkei ladikos elmondja, hogy Van der Meer Jan összekülönbözött Neerwinden Lucával, mert ráakadtak arra a halasfenékre, amelyet mind a ketten kerestek egész életükben. Annakelotte kenyeres pajtások voltak, amióta megtalálták a halasfenéket, ellenségek lettek és gyűlölik egymást. Bizony jobb lett volna, ha rá sem akadnak soha, szolt a vén ladikos. Így hát Middelkerken csak az segítene, ami minden ember szeme előtt rejtve maradna, mert mihelyt megtalálná valaki, kész volna a civódás és háborúság. A császárné sóhajtott, gyengének érezte magát ennyi bajjal szemközt. Azután meghallgatta a misét és egész idő alatt térdenállva imádkozott, hogy megsegíthesse a népet. Amikor az emberek kijöttek a miséről, Mária Terézia a templom lépcsőjére állott, hogy beszéljen hozzájuk.

Megmondta hogy jól tudja, hogy a tengert nem bírhatja csöndeségre, hogy a szeleket meg nem kötheti, hogy a halakat nem sodorhatja a part közelébe s a parti zabföldeken nem arattathat búzát. Az emberek térdenállva hallgatták, ilyen szívből jövő és szívhez szóló hangot még soha sem hallottak. De most, így szolt a császárné, elhatározta, hogy náluk hagyja a kincsesszekrényét minden bennevalóval együtt, kérte őket, hogy bocsásanak meg neki, amiért csak ilyen csekély ajándékot adhat nekik és könnyek gyűltek a szemébe, amikor ezeket mondotta. Aztán megkérdezte tőlük, megígér-e esküvéssel, hogy nem nyúlnak a kincshez mindaddig, amíg oly nagy nem lesz a szükség, hogy már nem is lehetne nagyobb. És megfogadják-e, hogy ha nekik nem lesz rá szükségük, a kincset maradékaikra hagyják. Ezután minden embernek a szavát vette, hogy egyik sem fogja magát törni a kincs után, hanem ha hozzája kellene nyúlni, előbb megkérdezik az egész gyülekezetet. Hogyne esküdtek volna, áldották a császárnőt és háladatosságukban könnyeket ontottak.

Pálfi Lajos dr.

(Vége. $\frac{1}{2}$ következik.)



Az Örökimádás-templom jubileumáról. Oltáregyesületi életünkben kimagasló esemény az Örökimádás-templom huszonöt éves jubileuma. Ez a templom duplán az oltáregyesületé, tulajdonjog és hivatás címén is. Magán a jubileum napján és az azt megelőzően rendezett ünnepek elsősorban azoknak szótak, akik használják az Örökimádás-templomot. Azért az őszi katolikus nagygyűléssel kapcsolatos eukarisztikus díszgyűlésünk, mely viszont az oltáregyesület tagjainak szól, újra kizárólag az Örökimádás jubileumának van szentelve.

Leírjuk itt előbb az elmúlt jubileumi ünnepeket, melyeket a hívek számára rendeztünk.

A jubileumot tulajdonképpen a szeptemberi szentóra vezette be aug. 31-én este. Dr. Mátrai lelkész már ekkor fölhívta a híveket, hogy lélekben gyűjtsék össze a sok imát, buzgóságot, áldozatot és az isteni kegyelem csodáit, melyeknek színhelye volt 25 éven át a templom és mivel éppen 9 nap van hátra a jubileumig, privátkilenceddel készüljenek a jubileumi nap teljes búcsújának elnyerésére.

Szept. 1-én reggel $\frac{1}{4}$ 11 órakor

érkezett az Örökimádás elé virágosan és szalagdíszesen a templom két új gyönyörű harangja. A toronyban a meglévő harangjaink örömharangja fogadta az új nagy testvéreket. Mert az új harangok igazi nagyharangok, úgy hogy az összegyűlt hívek aggódva gondolták, hogyan viszik be a templomba ezeket a hatalmasharangokat. Szlezák haranggyáros intézkedett és emberei bámulatos ügyességgel frostdeszkákon guruló görgőkön vitték be előbb a 704 kilós Urangyalás harangot, majd a tizenkét mázsa és 2 kg-os Szent József nagy harangra került a sor. Itt már a hívek is segítettek. A nagy harang gombjára kötelet kötöttek és a hívek apraja nagyja — Szlezák jeladására — minden erejével húzta a feszülő kötelet. $\frac{1}{2}$ 12 óra ott volt a két nagy harang az Örökimádás hajójában az áldozatórás előtt. Amikor a két hatalmas harang szörnyű súlya alatt recsegett ropogott a két fenyőfagörgő, azt gondoltuk a szentségi Jézusra tekintve: «Istenem, mintha a sok áldozat és lemondás minden súlya benne volna a két harangban», mert hisz az adakozók légtöbbje tényleg nem könnyen adta, amit a haran-

gokra adott; a legtöbbnek valamiről le kellett mondania, hogy adhasson. A két napon át azután nézegették, szeretgették a két gyönyörű harangot az örvendező hívek.

A 704 kilós harang egyik oldalán az engesztelő Szűz Mária képe látható e föllrással: *«Mária szívének az Úr Jézus iránti érzelmeit keltse bennünk e haragnak hangja, hogy méltóan imádhassuk és engesztelhesük Őt»*. A másik oldalán pedig az anyagi üdvözlés képe, alatta e felírással: *«Az Úrangyala köszönté Szűz Máriát... Üdvözlégy Mária, malasztal teljes»*. Ugyanis ez a harang — felszentelése óta — az új úrangyalás harangja az Örökimádásnak.

Az 1202 kilós harang egyik oldalán Szent József képe van e föllírással: *«Szent József imádkozzál azért, hogy minél többen ismerjék meg és juttassák eszükbe e harang szavára a te édes Jézusodat»*; a másik oldalán az Örökimádás szentségtartójának a képe, alatta: *«Szent-ségi Jézus, szálljon le isteni áldásod mindazokra, akik e harang szavára térdet hajtanak»*. Ez a harang jelzi ugyanis mindennap a szentségi áldást: azt az utat, melyet az Úr trónjáról az oltár elé megtesz s akkor hallgat el, amikor a pap az áldást megadta a legméltóságosabb Oltáriszentséggel. Azért akartunk ilyen nagy harangot, hogy intenzívebb hangja minél nagyobb körben hallható legyen és így minél többen részesedjenek a szentségi áldásnak az Úr Jézussal egybeforrasztó kegyelmében.

Mindkét harangnak a körirata: *«Az Örökimádás híveinek áldozatkészségéből, az Úr Jézus keresztáldozatának tizenkilencszázados rendkívüli szentévében — 1933-ban az Örökimádás-templom 25 éves jubileumára»* s a nagyobbikon rajta

van még: *«Dr. Mátrai Gyula tb. p. t. k., lelkészsége idején»*.

Szept. 3-án reggel kilenc órakor ünnepélyes nagymise volt a harangok jötevőieért. Erre az alkalomra a Mária Reparatrix-zárda is átengedte a szentélyi helyeket a jötevőknek. Evangélium után a miséző dr. Mátrai Gyula lelkész szentbeszédet mondott, amelyben először is nagy örömeinek adott kifejezést afelett, hogy ilyen gazdag offertóriumot tarthat, annyi igaz szeretetáldozatot ajánlhat föl a patenán, amennyit még sohasem mutathatott be Istennek. De bemutatja a szentmisét azokért is, akik még ezután adnak a hiányzó költségek fedezésére, úgy-szintén azokért is, akik fájó szívvel hallgatták a hirdetéseket, de teljes nincstelenségükben semmit sem adhattak, csak szerettek volna adni. Bemutatja azokért a jötevőkért, akik már elköltöztek az élők sorából, nemkülönben azokért, akik betegesen feküsznek s nem vehetnek részt a szentmisén. Végül a szentségi Jézus bőséges rekompenzációjáért esedezik a szentmisében.

A harangszentelés délután négy órakor kezdődött. A haranganyákat *Mikovits Józsefné*, született *Hentaler Mária*, Szent Anna csoportbeli kongreganistát és özv. *Kiss Aladárné*, született *nemes Tömöry Gizellát* — dr. Mátrai lelkész ünnepélyesen vezette be a templomba. Mindegyik haranganya oldalán két-két fehér ruhás leánykongreganista alkotta a diszkliséretet. Miután a haranganyák a harangjaik mellett felállított helyeiken elhelyezkedtek, dr. Mátrai a jelenlevőket a harangszentelésen való imádságos részvételre hívta föl, majd a megjelent papokkal — akik között ott volt dr. *Mészáros János* prelátnak országos igazgató és *Wenckheim Frigyes* gróf jáki apát is — a szentelésre ér-

kező dr. Breyer István felszentelt püspök fogadására indult, aki fél-ötökör érkezett meg dr. Hütter Lajos hittanár kíséretében. Az előírt zsolnárokat a szentélyben végezte a papság a zárdakórossal felváltva, majd a hajóban a rács előtt felállított harangokhoz ment s elvégezte az előírt szertartásokat és befejezésül főpapi áldásban részesítette a híveket, a templomon keresztül távozott — a zárda hozsánna énekétől kísérve — a lelkész lakására, ahol kánoni vizsgálatra fogadta a templom papjait és kedvesen elbeszélgetett az oda átvonult papsággal.

Másnap, szept. 4-én történt a harangok elhelyezése a toronyban. Szerencsére nem kellett a torony alatti ívezések olyan körben végződtek, amelyen éppen átfér a harang. Csak az ezeket fedő betonlapokat kellett eltávolítani. Ez a munka 9 órától 11-ig tartott. Ekkor útjára indult először az Ürangyalás harang. Amint az erős láncon emelkedni kezdett a harang, a hívek Boldogasszony anyánk énekbe kezdtek és azt énekelték mindaddig, míg a harang el nem tűnt az első nyílásban. 12 óra 10 perckor ért helyére. Ezután jött a Szent József nagyharang. Amikor emelkedni kezdett, a hívek a Szentnek litániáját és a rózsafüzért imádkozták el. Lassan ment, mert a toronyban négy ember minden kerékfordítására csak egy láncszemnyivel emelkedett a harang. Ugyanazon láncon húzták fel, amelyen a hősök 79 mázsás harangját emelték a Bazilika tornyába: 12 óra 30 perckor indult el és 2 óra 10 perckor érkezett föl helyére a Szent József-harang. A harmadik környílásnál éppen, hogy csak átfért, úgy hogy ennél nagyobb harangot már nem is tudtunk volna el-

helyezni a toronyban. A szerelési munkálatok három napon át folytak, míg annyira jutottak, hogy már harangozni lehetett. Az első harangozás ünnepélyesen történt. Dr. Mátrai lelkész Volarics Ferenc újmiséssel együtt fölment a kórusra s előbb a szentségi Jézus elé térdelve kérte, hogy az Ő kegyelméből a felirat szerinti hivatásának szolgálhasson mindegyik harang. Azután meghúzta először az Ürangyalás harangot. Gyönyörű csengő nagyharanghangon tisztán adta a «fís» hangot. Két perc múlva pedig a Szent József nagyharang kötele után nyúlt. Ennek a hangjában már nemcsak cseng, de méltóságosan bűg is igazi nagyharanghangon az alsó «D». Majd azután az előbb említett újmiséssel együttesben harangoztak a két nagyharanggal. A templom előtt várakozó hívő sereg meghatva, sokan örömkönnnyeket öntve hallgatták a minden zenénél szebb harangzúgást. A harangok különben annyira megnyerték a hívek tetszését, hogy önként szívesen adakoztak sokan újra, a második harang még hiányzó költségeinek fedezésére.

Ugyanezen (szept. 7-én) este 10 órakor kezdődött az éjjeli szentségimádás. Csak 600 jegyet akartunk kiadni, de még muszáj volt 17-el megtoldani, oly nagy volt a buzgó kívánság, amely elől nem zárkózhattunk el. Mindenkinek jutott ülőhely, nem volt áhítatzavaró szorongás. Az éjjeli szentségimádás a legszébbet ígérve kezdődhetett. Dr. Mátrai a szószéken előbb a «Veni Creator» intonálta, azután beszédet mondott «Et nox sicut dies illuminabitur» zsolnáros gondolatból indulva ki. Fölvívta a jelenlevőket arra, hogy az éjjelt világsíták be élő hitük, szeretetük és engesztelésük minden földi fényt legyőző ragyogásával, hogy ennek a templom-

nak nagy missziója, a szentségi Jézus megismertetése és imádása minél tökéletesebben megvalósuljon azon kegyelmek révén is, amelyek az éjjeli szentségimádásra egybegyűltek kieszközlenek.

A szentbeszéd után volt a szent-évi szentkereszt előtt az utolsó keresztúti ájtatosság a szokásos szép keresztúti ének betétjeivel. Az ájtatosság után fölvaltva énekek és imák, a Szentséges Szív engesztelésére, a gyakori szentáldozás terjedéseért és az Anyaszentegyházért. Az éjjeli szentségimádáson éjfélig résztvett dr. Mészáros János prelátnak, budapesti érseki ált. helytartó is. A gyóntatószékben pedig 9—11 óráig szakadatlanul gyóntattak az Örökimádás papjai. Pont éjfélkor a lelkész tiszta aranypalástban az oltár elé vonult és a Tantum ergo Genitori után a Legszentebbel áldást adott a jelenlevőkre. Ezután csendes imádás következett, míg a lelkész a sekrestyében a szentmisehez öltözködött. A szentmise kb. éjfél után 20 perccel kezdődött. Alatta szépséges magyar szentségi énekeket énekeltek a hívek, akik csaknem mindannyian (kb. hatszáz) a szentáldozáshoz járultak. A szentmise után a teljes búcsú elnyeréséhez szükséges imát mondtuk el Őszentsége szándékára. 20 perces csendes szentségimádás következett ezután, majd a Boldogságos Szűz tiszteletére a dicsőséges szentolvasó, tizedenkinti énekbetétekkel.

A szentolvasó után hálaadó szentóra volt a Varga-Walser Örökimádás imakönyvből. Utána Jézus szentséges nevének litániáját imádkozta Volarics Ferenc székesfehérvári hitoktató, aki a szentmise alatt a lelkésznek áldoztatni segített és a szentmise utáni ájtatosságokat is vezette. A litánia után a Virgo Reparatrix kongregáció I. csoport-

jának tagjai énekeltek szebbnél-szebb Jézus- és Mária-énekeket, nép-énekekkel felváltva egészen 8-án reggel 1/26 óráig, amikor a pápai himnusz fejezte be az imádságos szeretettel kitöltött gyönyörű éjszakát.

Reggel a 7 órai szentmise magyar énekekkel volt, tekintettel arra, hogy a zárda tagjai az éjjeli szentmisén vettek részt és a 11 órás ünnepi nagymisén énekelniük kellett. A püspökért dr. Mátrai lelkész ment el pápai díszreverendába öltözve s amikor dr. Glattfelder Gyula csanádi püspök megérkezett, az új nagyharangok ünnepi zúgása mellett, fényes asszisztencia fogadta őt az Öllői-út 77. sz. alatti templomudvarban, élén dr. Mészáros János és dr. Magdics Ignác prelátsusokkal és dr. Tóttóssy Miklós p. kamarás, középső ferencvárosi plébánossal. Az asszisztenciában infulában és palásttal vettek részt Vedres Béla pestújhelyi apátplébános, mint archipresbyter, Mészáros István székesfehérvári apátkanonok és gróf Wenckheim Frigyes jáki apát, mint trono asszisztentes, Szekeres Béla érseki tanácsos és Lupkovics László hitoktatók, mint díszdiakónusok, dr. Stumpf Sándor szentszéki tanácsos, a pestújhelyi felsőkereskedelmi iskola igazgatója, mint diakónus (akinek gyönyörű baritonja általános csodálat tárgya volt) és Farda Ignác fővárosi hitoktató, mint szubdiakónus. A többi szerepeket is részint áldozópapok, részint teológusok töltötték be. A szentmise fényét nagyon emelte a sok szép ornátus. Aranybrokát díszornátusunkhoz a Szent István-bazilika volt szíves még négy gyönyörű arany palástot kölcsönözni. Így a Pázmány-rítus szerint tarthatuk ünnepi szentmisénket, amelyen az egy kazulán kívül öt palást és hat dalmatika emelte a legszentebb áldozat külső

fényét. A zárda kórusa is ünnepit produkált. Éreztük a Glória és Credo alatt, hogy jubiláló lélekkel énekelnek. Szentmise alatt evangélium után dr. Tiefenthaler József p. kamarás, a budai Szent Imre-kollégium igazgatója mondott lelkes beszédet a templom jubileumáról s különösen nagy kegyelettel emlékezett meg a templom bejáratánál a Segítő Szűz Mária oltára előtt nyugvó † Káner Károly prelátusról, aki az Örökimádás-templom létrejöttének életető lelke s az Eucharisziáért való buzgó apostolkodásnak örök példaképe. Itt említjük meg, hogy a templom lelkészének intézkedésére Káner prelátusnak a templomban levő srját keresztalakban elhelyezett gyertyákkal világították ki a jubileumra.

A szentmise után a papságot a lelkész lunch-re látta vendégül az Oltáregyesület központi házában ebédlőjében. A celebráló püspöknek dr. Mészáros János prelátus mondott köszönetet, amelyre dr. Glattfelder püspök válaszolva kiemelte azt az igazán I. akció katolikanak nevezhető buzgó tevékenységet, melyet az Oltáregyesület a templom létrejöttéért kifejtett. Külön megemlékezett özv. örgróf Pallavicini Edénéről, aki betegsége miatt nem jöhetett el és özv. dr. Kiss Aladárnéről, akik valósággal kényszeríteni tudtak szent fanatizmusukkal mindenkit a tevékeny megmozdulásra. A távollevő elnöksazonyt e távirattal üdvözölte: *«Az Örökimádás jubileumára összegyűlt papság és hívek mély tisztelettel és őszinte ragaszkodással köszöntik Excellenciádat és Isten áldását kéri további életére.»*

Délután még kedves ünnepség volt hátra: a szentkeresztút felállítása. P. Bullykay Antal Ferences-anya által miután az érseki hatóság a felállítást 4768. sz. a. engedélyezte.

A stációs képeket az adományozók vagy azoknak képviselői hozták fekete ruhában, fekete fátyollal. Minden stációsanya mellett két-két fehérruhás kongreganista. A menet a központi házból indult, a szentkereszt és égő gyertyák elővittele és harangzúgás mellett, dr. Mátrai vezetésével. A templomban a rács előtt fenntartott helyeiket elfoglalták és a Szentlélek segítségével hívásával kezdetét vette a szertartás. P. Antal pompásan felépített beszédben világította meg a keresztút jelentőségét és helyénvalóságát az Örökimádásban, ahol az Úr Jézust szeretetből imádják s ahol most a keresztút az Ő irántunk szeretetét tárja elénk. A szószékről megszentelte előbb a stációs képeket, azután a kereten levő fakereszteket. Majd megindult az erigáló processzió. Elöl a keresztet vivő és gyertyás ministránsok s utánuk csatlakoztak minden állomáson a stációsanya és két kísérlője, akik a stációs képet megcsókolva átadták. A páter szintén megcsókolta a képet és a keresztet és átadta a lelkésznek, aki azt helyére illesztette. Minden állomás fölállításánál elvégeztük a megfelelő ájtatosságot is, úgy hogy egyszersmind az első keresztúti ájtatosságunk is megvolt. Az «Imádkunk téged Krisztus»-nál a térdhajtást mindig a legméltóságosabb Oltáriszentség felé fordulva végeztük és az első állomáson külön tábla figyelmeztet minden hívőt, hogy ne feledje el azt, hogy a legfölségesebb Oltáriszentségben közöttünk élő Úr Jézusnak szól ez a keresztút és minden elmélkedésünkben mintegy Vele kell találkozunk a szentkeresztút egyes jeleneteinél. A keresztút felállítása után ünnepl. «Te Deum» volt, amelynek hangjaira megszólaltak az Örökimádás összes harangjai és gyönyörű akkordban

hirdették hálás örömről a főváros zajában. A Te Deumot dr. Mészáros János budapesti érseki ált. helytartó celebrálta és résztvett rajta a jáki apát és dr. Hévey Gyula p. kamarás, érsekhelynökségi titkár is, az Örökimádás más papjaival.

Még egy kedves dolog volt hátra: az esti szerenád az Örökimádás Ura tiszteletére. Ez is pompásan sikerült. Az Üllői-út 77. sz. alatti oldalon zsinórokra villanylámpákat szereltünk s azok alá helyeztük el a hangjegytartókat. Teherautón hozták 8 óraker a hangszereket és már akkor óriási tömeg lepte el az Örökimádás közelében a járdákat és útvonalat, úgy hogy a villanyosok csak lassú csendben vonulhattak el a templom előtt és úszó hajóknak látszottak a néptengerben. Pont 9 órakor rázendített a Beszkárt zenekara, Müller Károly zeneigazgató dirigálása mellett az «Üdvözlégy Oltáriszentség» dallamára. A kalapok lekerültek és áhítatos csend lett úrrá a tömegben. Ugyanígy a többi számoknál is, amelyek Händel miséjének Sanctusa és Allelujáját, Bethowen «Isten dicsőségét», «Ez nagy szentség valóban»-t interpretáltak finom művészettel és precizitással. A «Szent vagy, Uram» dallamára megnyílt a templom, virágos emelvényt toltak az ajtóküszöbére és a nagyharang zúgása mellett a zárda égőgyertyás, lefátyolozott szerzetesnőtől kísérve megjelent az emelvényen az «Örökimádás Ura» és áldását adta az egybegyűlt sokaságra. Gyönyörű látvány volt kívülről benézni a kivilágított üres temp-

lomba, amelyben csak a díszkiséretet alkotó szerzetesnők hosszú, fényes sora tartózkodott. A Legszentebbet áldásra dr. Mátrai lelkész hozta ki a hívek közé. Az áldás után bezárultak az ajtók és a szerenád utolsó számaként fölsendült a «Grosser Gott, wir loben Dich» német «Te Deum» gyönyörű dallama. A szerenád alatt fönt a tornyot felváltva piros és kék bengáli fénnel világitották meg.

Az áhítatos program után a Beszkárt zenekara egy marsot húzott, ekkor kitört a lelkesedés vihara és valóságos tapsorkánnal fejezte ki a közönség örömet és háláját. A kart vezető Müller Károly zeneigazgató a program 1., 3. és 5. számait maga hangszerezte és önzetlen lelkesedéssel tanította be és azért neki e helyen is különös hálánkat fejezzük ki. De hálásan köszönünk mindenkinek — mindent, amivel az Örökimádás jubileumát ilyen széppé és feledhetetlenné tenni sikerült. 1100 körül volt ezen a napon a szentáldozások száma és talán ugyanannyi teljes búcsú segített a szenvedő lelkeken. Hála érte Szent-séges Atyánknak, aki a búcsút engedélyezte és mindenekfölötti hála érte a szentségi Jézusnak, aki számunkra minden kegyelmet kiérdemelt és a lelki szépségnek és lelki élményeknek gyönyörűségeihez kinyilatkoztatásával és a legméltóságosabb Oltáriszentség drágalátos ajándékával hozzájuttatott. Áldások és magasztaltassék érte szüntelen a legfölségesebb Oltáriszentségben.

Oltáregyesületi tagok okt. 8-án mindenki ott legyen a szentségi körmeneten! Gyülekezés 1/2—3-ig a Bazilika Erzsébet-téri terraszán.

Felelős szerkesztő: dr. Mátrai Gyula. — Felelős kiadó: dr. Mészáros János.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest. — Felelős: ifj. Köhl Ferenc.